

مدرس:

خلیل عقیلی فرج

Draghili.blog.ir

دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم

دانشکده علوم قرآنی ملایر

آیین ویرایش متون علمی

فایل پنجم

چگونگی ویرایش متن ۲: هشتمی زبان

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله

حق را بگو

و در راه خدا، از حسرت زندهش
هیچ ملامتگری مترس

حلیه الاولیاء، جلد ۱، صفحه ۳۴۱

یاد آوری

۱- نشانه گذاری در متن

نقطه (.)

ویرگول (،)

نقطه ویرگول (;)

گیومه («»)

کمانک (پرانتز)

□ حشو

✓ حالتی است که وجود واژه یا واژگانی در

متن یا سخن، زاید باشد و از زیبایی سخن

بکاهد؛ بنابراین حشو از عیوب سخن

به شمار می آید.

□ انواع حشو

۱- دو کلمه معادل هم (از دو زبان)، که هر دو یک مفهوم دارند، در کنار هم بیاید؛ که به آن حشو مترادف و تطویل نیز گفته می‌شود این حشو زمانی رایج شد که واژگان عربی را در فارسی به کار بردند و نویسندگان در کنار کلمه‌های عربی برابر فارسی آن را هم برای توضیح قرار دادند. به تدریج علت این کار فراموش گردید و کلمه‌های مترادف بی نقش در فارسی رواج یافت.

✓ مانند: آبوی من، شب لیلة القدر، سؤال پرسیدن، فرشته ملک الموت.

۲- دو کلمه معادل هم (از یک زبان)، که هر دو یک مفهوم دارند، در کنار هم بیاید.

مانند: پس بنابراین، فقط مختص، فریضه واجب.

۳- دو کلمه معادل هم (از یک یا دو زبان)، که هر دو یک مفهوم دارند، با فاصله در یک جمله

بیاید.

مانند: همچنین... نیز، چون... لذا، امروزه... معاصر.

۴- دو کلمه که از ذکر یکی معنی دیگری استفاده می‌شود، در کنار هم یا در یک جمله بیاید.

مانند: تهویه هوا، مفید فایده، صعود به بالا، سن... سالگی، زلزله زمین.

۵- استعمال صفتی که بر موصوف چیزی نیفزاید و جزء لاینفک آن باشد.

مانند: عسل شیرین، روغن چرب، رطب تازه، رطب شیرین.

۶- قواعد دستور زبان رعایت نشود و در نتیجه کلمات یا ترکیباتی در جمله آورده شود که به بخشی از ترکیبات یا یکی از کلمات نیازی نباشد. مانند: منزلگاه، اعلم تر، شهرک کوچک.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ